

Ян Чыквiн (1940–2022)

14 лiŝтапада 2022 года памёр вядомы беларусiст, прафесар, паэт i перакладчык Ян Чыквiн.

Ян Чыквiн нарадзiўся 18 мая 1940 года ў Дубiчах-Царкоўных на Падляшшы, скончыў беларускi лiцэй у Бельску, потым фiлалагiчны факультэт Варшаўскага унiверсiтэта. З 1969 г. выкладаў гiсторыю рускай i беларускай лiтаратур у фiлiяле Варшаўскага ўнiверсiтэта ў Беластоку, Варшаўскiм унiверсiтэце, Унiверсiтэце ў Беластоку. Займаўся вывучэннем старарускай лiтаратуры i найноўшай беларускай лiтаратуры, з'яўляецца сярод iншага аўтарам зборнiка лiтаратуразнаўчых артыкулаў *Далёкiя i блiзкiя: беларускiя пiсьменнiкi замежжжа* (Беласток, 1997) i ўкладальнiкам грунтоўнай анталогiі *Беларускiя пiсьменнiкi Польшчы* (Мiнск, 2000).

З 1956 г. друкаваўся ў беластоцкай „Нiве”, быў адным з заснавальнiкаў Беларускага лiтаратурнага аб'яднання „Белавежа” (1958 г.), з 1988 г. узначальваў гэтае аб'яднання. У 1998 г. пачаў выдаваць лiтаратурна-мастацкi часопiс „Тэрмапiлы”, нязменным рэдактарам якога з'яўляўся. Заснаваў i рэдагаваў таксама Бiблiятэчку Беларускага лiтаратурнага аб'яднання „Белавежа”, у якой выйшла больш за сто кнiг паэзiі, прозы, драматургiі, публiцыстыкi.

Акрамя навуковых артыкулаў i манаграфiй пiсаў таксама паэзiю i прозу, з'яўляецца аўтарам зборнiкаў: *Иду* (1969), *Святая студня* (1970), *Неспакой* (1977), *Светлы мiг* (1989), *Кругавая чара* (1992), *Свет першы i апошнi* (1997), *Крэйдавае кола* (2002), *Пры стале агнявым* (2021).

Ян Чыквiн неаднаразова рэцэнзаваў артыкулы для часопiса „Studia Białoruteniŝtyczne”, удзельнiчаў як рэцэнзент у абаронах дактаратаў ва Унiверсiтэце Марыi Кюры-Складоўскай у Люблiне.